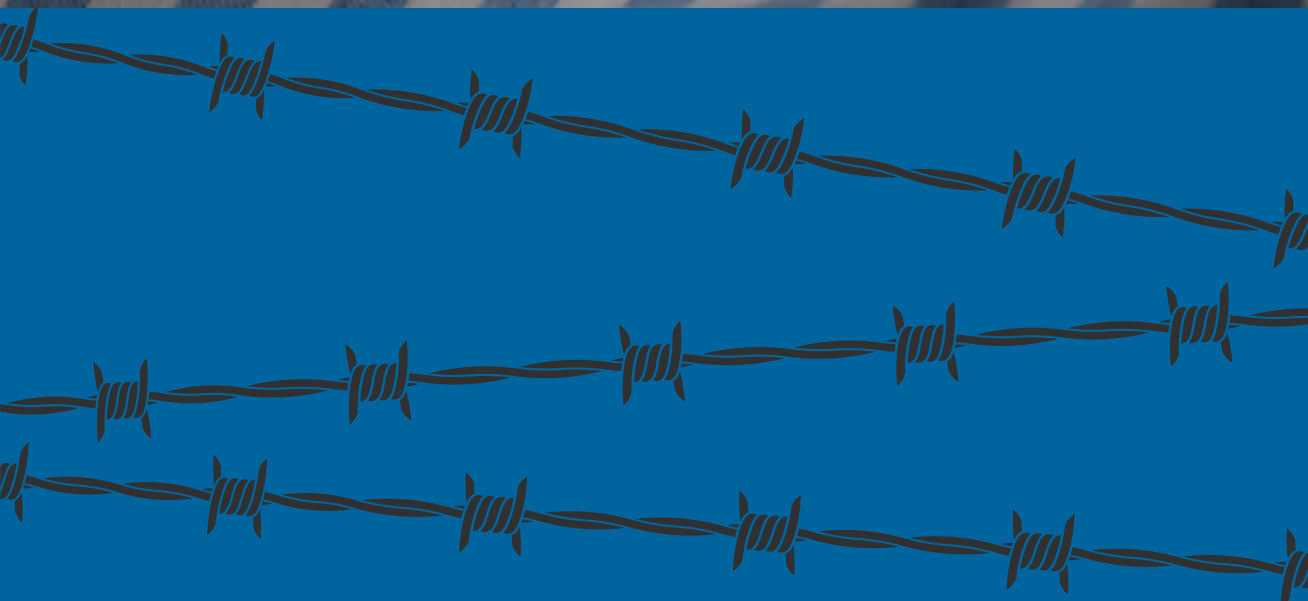


זוכרים תמיד

חוברת תכנים לרגל יום השואה הבינלאומי



קהילות יקרות,



כמו בכל שנה מאז החלטת עצרת האו"ם ב-2005, אנו מציינים את יום השואה הבינלאומי ב-27.1 התאריך שבו שוחרר ב-1945 מחנה ההשמדה אושוויץ מידי הנאצים. גם במדינת ישראל מציינים יום זה, בין היתר בטקס הוקרה לחסידי אומות עולם. הימים הללו תמיד מורכבים, ברמה העולמית, האישית ועוד יותר בימים אלו. מטרת החוברת היא לייצר שיח ביתי משמעותי סביב יום השואה, בייחוד בימים אלו, בהם חוזרות אמירות קשות שעלינו להתמודד מולן יחד. בחוברת תמצאו פעילויות, העשרות ומחשבות סביב יום השואה הבינלאומי הפונות לשכבות גיל שונות. חלקן מופנות לשיח פנימי של ההורים/ בוגרים וחלקן מיועדות לשיח עם נערים/ות וילדים/ות צעירים יותר. אנו מקווים שתמצאו בחוברת רעיונות לשיח משותף וכמובן גם פעילות מעוררת מחשבה ישירות עבורכם/ן.

**בברכת "חזק ואמץ"
צופים צבר העולמי**



אנטישמיות במרחב הציבורי

במהלך החודש האחרון עולה מילה מן העבר שזכורה לרובנו משיעורי היסטוריה ומהמסע לפולין- אנטישמיות. מילה זו טומנת בחובה זיכרונות רבים חלקם היסטוריים קולקטיביים וחלקם אישיים מתארת תופעה של שנאת יהודים, הביטוי שלה יכול להיות שונה אך במהותה מדובר בשנאת חינום כלפי יהודים.

לפניכם 2 טקסטים מטורים שונים של מיה טבת דיין - משוררת, סופרת וד"ר להינדואיזם שגרם כיום בארה"ב.

קראו את הטקסטים ודונו בשאלות הבאות:

1. מתי לראשונה שמעתי על המונח אנטישמיות?

2. האם חוויתי או אדם שאני מכירה אנטישמיות? במידה וכן, כיצד זה התבטא?

3. מהן נקודות השוני והדמיון בין מה שמיה בן דיין מבטאת בטקסטים שלה לבין ההרגשה האישית שלך בתקופה האחרונה?

"לא נעים לי להיות ישראלית עכשיו בקליפורניה. לפעמים זה מרגיש לי אבוד. הם רבים כל כך, אנחנו כל כך מעטים. לפעמים אני מרגישה איום קיומי. מפחדת לומר מאיפה אני. מפחדת שישמעו את ילדותי מדברות עברית ברחוב. רוב הזמן אני חסרת אונים. כי מאיפה להתחיל להסביר בכלל? אני מדברת עם אנשים שלא יודעים אפילו למצוא את ישראל על המפה, אבל הדיעה שלהם לנביה נחרצת. איך תשכנעי את המשוכנעים?".

- מיה טבת דיין 24.10.23 הארץ

"במקביל לחזית המלחמה בישראל מתקיימת חזית המלחמה בעולם: היהודים כולם בחזית הזאת. ישראלים ולא ישראלים. מישהו אסייתי בארהב מפרסם באינסטגרם "חובה למצוא יהודי ולערוף את ראשו, שחררו את פלשתיין". מישהי אחרת כותבת "יהודים כדאי לכם להיזהר". היא בלונדינית ומצולמת בסטארבקס. אני עומדת בעיר אחרת בסטארבקס. כל אדם - כל אדם - הופך לחשוד. מי מבקש את ראשי. היהודים מספרים בקבוצות השונות על הפחד לצאת מהבית. תלמידים יהודים בכל רחבי ארהב נמנעים מללכת לאוניברסיטאות מאז ראשית אוקטובר. חלקם רוצים לעזוב את הלימודים. האוניברסיטאות מסרבות להחזיר דמי לימוד ומתארגנת תביעת ענק. מאה ועשרים עורכי דין יושבים על זה. זה דבר עצום שקורה פה והוא קשור ישירות למלחמה בישראל ולאנטישמיות."

- פורסם ב-3.11 בדף הפייסבוק של מיה טבת דיין

שורדי השואה ששרדו את טבח העוטף מדברים

הם סבורים שהאכזריות של מחבלי החמאס ב-7 באוקטובר לא נופלת מזו של הנאצים, ובו בזמן מזכירים: "זה נמשך יום אחד, והשואה נמשכה שנים". הם בטוחים שישראל תנצח במלחמה, אבל יש להם ביקורת נוקבת על ההנהגה. שורדי שואה שהם או קרוביהם נקלעו לקו האש מספרים על הטראומה ששוב התעוררה.

שאלות לדיון:

1. מה ההבדל בין הטבח בעוטף לשואה והאם בכלל יש הבדל?
2. מה מחשבותיך אחרי צפייה בכתבה?
3. האם אתה רואה הקשר בין הציטוטים של מיה בן דיין לבין האמירות של שורדי השואה העולות בכתבה?
4. האם לדעתך יש קונטקסט אנטישמי באירועי ה-7.10?



סיפורו של אהרון

לפני הצגת הסרט:

מאחר ולילדים צעירים קשה להפריד בין זמנים ומקומות, חשוב להגדיר טרם הצפייה את מרחקי הזמן והגיאוגרפיה. בסרט זה מוזכרת העובדה שהשואה התרחשה בתקופת מלחמת העולם השנייה ומוצגת בו מפה. מומלץ לפני הצפייה בסרט לקיים שיחה עם החניכים/ילדות/ות לבירור עולם הידע והרגש שהם מכירים בנושא זה. לצפייה בסרט, לחצו כאן.

לאחר הצפייה בסרט:

1. בחרו מספר תמונות מקובץ התמונות מתוך הסרט וקיימו באמצעותם שיח עם הילדים/ות על מה שהבינו בחלק זה של הסרט, ועל תחושותיהם בעת הצפייה בו.
2. בחרו שלוש תמונות מן הסרט וכתבו להן כותרת. בקשו מכולם לשתף על התמונה והכותרת בחברו.



השנה, ביום הזיכרון הבינלאומי לשואה ולגבורה, שיוצא בערב שבת – אנו מזמינים אתכם. להצטרף לאלפי בתים בישראל ובתפוצות, ולהדליק נר זיכרון אישי לזכר אחד מששת מיליוני הנספים.

מסורת של הדלקת נר זיכרון אישי יחד עם בני משפחה וחברים. ות תוך שיח על האדם שלזכרו תדליקו נר, יאפשר היכרות וחיבור אישי לדמות אותה ניסו למחוק. בדרך זו נצליח לשמור על זיכרונם. בחיים, וכן שהזיכרון הקולקטיבי של ששת מיליון הנספים. ות יימשך לדורות הבאים.



לכל איש יש שם

"אם יקרה משהו, הייתי רוצה שיהיה אדם שיככור שחי משהו בעקבותי ברצון"

1. נכין מראש מספר דפים קטנים, בכל דף נבקש מכולם לכתוב:

- מה המשמעות של השם שלי? האם הייתי מחליפה אותו בשם אחר?
- מה שם החיבה שלי? מי נתן לי אותו? האם אני אוהב/ת אותו?
- מה המזל שלי (בגלגל המזלות, לדוגמה "גדי")? האם הוא אומר עליי משהו?
- מה הדברים שאני הכי אוהב/ת לעשות? ומה הכי פחות?

2. נשתף יחד את התשובות שלנו ונשאל- האם שם זה דבר משמעותי? למה?

3. נקרא יחד את השיר- "לכל איש יש שם" מאת זלדה ונפרש אותו

4. נכנס למאגר השמות של יד ושם. יד ושם, בשיתוף עם מוסדות אחרים, אסף ותיעד שמות ופרטים ביוגרפיים של מיליוני קורבנות השואה. במאגר, נחפש שם אחד שנרצה לקרוא יחד על הסיפור שלו (נתמקד דווקא בסיפור החיים שלו לפני השואה).

מומלץ לאחר מכן להדליק נר לזכור בשם ונר (ראו הפעילות הקודמת).

"אסאר השמות המקוון יוצר קשר לא רק עם המתים, אלא גם בין החיים בקרב העם היהודי", אחר חתן פרס

נובל, פרופ' אלי ויכל, לאחר שחילק דף עם אביו, אמה. "הוא מחבק את הקשרים בין משפחות, בין ערים, בין

קהילות. יתרה מכך, הוא מעלה את המודעות ומעמיק את הכיכרון".

קראו על גילויים משפחתיים ועל איחודי משפחות בעקבות מידע שתועד בדפי עד במאגר השמות.

לכל איש יש שם

מאת זלדה



לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתוֹ אוֹ אֲוֵהִים

וְנִתְנוֹ אוֹ אָבִיו וְאִמוֹ

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתְנוֹ אוֹ קוֹמָתוֹ וְאֶפֶן חֵיוֹכוֹ

וְנִתְנוֹ אוֹ הָאָרֶץ

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שֵׁנֵתוֹ אוֹ שׁוֹנְאֵיו

וְנִתְנָה אוֹ אֶהְבֵּתוֹ

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתְנוֹ אוֹ חֻטָּיו

וְנִתְנָה אוֹ מְאֻכָּתוֹ

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתְנוֹ אוֹ תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה

וְנִתְנוֹ אוֹ עֲוֹנוֹ

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתוֹ אוֹ הַיָּם

וְנִתְנוֹ

אוֹתוֹ.

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתְנוֹ אוֹ הַהָרִים

וְנִתְנוֹ אוֹ כְּתָלָיו

לְכָן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתְנוֹ אוֹ הַמַּכּוֹלוֹת

וְנִתְנוֹ אוֹ עֲכָרָיו

כֵּן אֵיִשׁ יֵשׁ עֵם

שְׁנֵתְנוֹ אוֹ חֻטָּיו

וְנִתְנָה אוֹ כְּמִיּהָתוֹ

